

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA SLOVENSKÁ, KARVINÁ
příspěvková organizace
www.zs-slovenska.eu

Slovenská 2936/61
733 01 Karviná-Hranice
596 311 294
skola@zs-slovenska.eu

Slovenská 2910
733 01 Karviná-Hranice
596 313 276
skolka@zs-slovenska.eu

Základní škola a Mateřská škola Slovenská, Karviná, příspěvková organizace
Slovenská 2936/61, 733 01 Karviná-Hranice

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

Vypracovala:	Mgr. Pavla Jáňová (metodik prevence) 30. 8. 2024
Schválil:	Mgr. Michael Klos (ředitel školy)
Program vstupuje v platnost:	1.9. 2024
Zaměstnanci seznámeni dne:	30. 8. 2024

OBSAH

1. Úvod	3
2. Charakteristika školy	3
3. Cíle minimálního preventivního programu	3
4. Analýza současného stavu	4
5. Zapojení programu do výuky	4
6. Spolupráce s rodiči	5
7. Vyzvedávání žáků v průběhu vyučování	5
8. Zapojení pedagogických pracovníků do MPP	6
9. Spolupráce s jinými organizacemi	6
10. Plán aktivit pro školní rok 2024/2025	7
11. Volnočasové aktivity	7
12. Plán práce školního metodika prevence	7
13. Závěr	7

1. Úvod

Prevence rizikových forem chování na základní škole zahrnuje především předcházení problémům s návykovými látkami, šikanou, výchovou dětí ke zdravému životnímu stylu a kvalitním mezilidským vztahům.

2. Charakteristika školy

Škola je umístěna na sídlišti v městské části Hranice. Navštěvuje ji 200 žáků. Jsou rozděleni do 9 tříd, na prvním stupni je 5 tříd, na druhém stupni 4 třídy. Škola získala certifikovanou značku Rodiče vítání. Škola má několik odborných učeben – multimediální, hudební, výtvarná, učebna ICT, Z, PŘ, F-CH, jazykové. Ve všech jsou interaktivní tabule. Tyto tabule jsou rovněž ve všech třídách na prvním stupni. Ve školní družině je keramická dílna s pecí. V zrekonstruovaném atriu školy mají žáci možnost trávit přestávky, může zde také probíhat výuka. Škola se zapojuje aktivně do mnoha soutěží. Jedná se především o olympiády v jednotlivých předmětech a sportovní soutěže. V rámci výuky jsou pořádány exkurze a výlety, které doplňují učivo. Škola také pořádá sportovní soutěže, projektové dny, školy v přírodě, vánoční jarmark, mikulášskou nadílku, karneval, oslavy MDD a další akce.

3. Cíle minimálního preventivního programu

- koordinace aktivit školy, žáků a jejich rodičů
- vytváření atmosféry vzájemné důvěry, respektu a bezpečí ve škole
- stanovení si správného žebříčku hodnot
- umění čelit tlaku svých vrstevníků a umění naučit se říkat „ne“
- učit se řešit různé problémy
- zvyšování sociálních kompetencí, vytváření pozitivního sociálního klimatu
- zkvalitnění sociální komunikace, schopnost zařadit se a obstát v kolektivu
- informovat žáky a rodiče o účincích návykových látek
- informovat žáky a rodiče o nových formách rizikového chování
- umění naučit se rozlišovat dobré a špatné
- přístup k informacím a práce s informacemi
- znát zásady slušného chování
- začlenění žáků do volnočasových aktivit, umět správně trávit volný čas
- výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- vytvářet otevřený vztah s rodiči a veřejností

Cílem MPP je zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči rizikovým formám chování a tím dosáhnout zlepšení vztahů v třídním kolektivu a celkově příznivého sociálního klimatu ve škole mezi žáky různých věkových kategorií. Dále motivace žáků k zásadám zdravého životního stylu (zdravá výživa, fyzická a psychická hygiena, hodnota zdraví, nemoc, léky - jejich pozitivní i negativní stránka), ta je možná jen v případě spolupráce s rodiči. Cílem je tedy formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopna orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

4. Analýza současného stavu

Analýza problematiky rizikového chování žáků ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin negativních jevů a vytýčení cílů prevence.

Ke zjištění současného stavu rizikového chování žáků ve škole byly využity dotazníky, připomínky dětí, třídnické hodiny, hodiny předmětů výchovného charakteru – výchova ke zdraví a výchova k občanství.

Co se mám daří

- škola poskytuje žákům dostatek volnočasových aktivit
- dodržujeme tradice školy při organizování zábavných, kulturních a sportovních akcí
- potěšil nás velký zájem rodičů o akce společné pro žáky a rodiče
- škola získala mezinárodní titul Ekoškola
- zapojení do programu „Rodiče vítáni“
- zapojení do projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Karviná
- máme dobré fungující vztahy s mimoškolními institucemi, které řeší rizikové formy chování

Co se nám nedaří

V loňském školním roce jsme řešili následující případy rizikových forem chování: neomluvená absence žáků, podezření na skryté záškoláctví, kyberšikana.

Z analýzy pro nás vyplývají čtyři nejdůležitější úkoly:

- pokračovat ve všech aktivitách, které se nám osvědčily
- kvalitněji a účelněji využívat metod osobnostní a sociální výchovy
- prohloubit a zkvalitnit spolupráci s rodiči žáků, hlavně na druhém stupni
- úzce spolupracovat se sociálním pedagogem
- pokračovat ve zlepšování klimatu školy a jejího vhodného prostředí, jako motivačního prvku pro žáky i zaměstnance školy

5. Zapojení programu do výuky

V prvé řadě je důležité budovat vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem, aby žák věděl, že se může na učitele s čímkoli obrátit a ten bude respektovat jeho názor, bude se zajímat o jeho potřeby, bude se snažit pomoci mu najít východisko či řešení.

I. stupeň

Primární prevenci na 1. stupni má na starosti třídní učitel. S tématy prevence se žáci setkávají nejčastěji v předmětech, jako je prvouka, přírodověda a vlastivěda, ale také český jazyk (vhodné chování ve škole a ve společnosti, pravidla slušného chování, postavení v rodině, vztahy v rodině, funkce rodiny, komunikace, mezilidské vztahy, chování k cizím lidem, volný čas, režim dne, péče o zdraví, základní hygienické návyky, krizové situace, přivolání pomoci...).

II. stupeň

Preventivním tématům bude věnována pozornost zejména v předmětech český jazyk (úvahy o životě, hledání životních cílů), dějepis (pozitivní vzory osobností, projevy rasismu a antisemitismu), cizí jazyk (komunikace), výchova k občanství (volný čas a nabídka kulturních institucí, ochrana duševního vlastnictví, globální společenské problémy, člověk a morálka, člověk a dospívání, hledání sebe sama, náročné životní situace, právní řád, právní ochrana, životní perspektivy), zeměpis (lidské rasy, rasismus, xenofobie, ohniska národnostních konfliktů), přírodopis (lidské tělo, sexuální výchova, zdravé životní návyky, vývoj člověka, jedovaté rostliny, nebezpečné organismy, houby a zásady sběru, zásady první pomoci), výchova ke zdraví (konflikty, sebepoznání, ochrana zdraví, hygienické návyky, duševní hygiena, prevence zneužívání návykových látek, legislativa, krizové situace, asociální chování, týrané a zneužívané děti, základy sexuální výchovy, odolávání nátlaku, trestní odpovědnost, rozvoj osobnosti, základy duševní a tělesné hygieny), chemie (vznik, výroba a účinky návykových látek a jejich vliv na člověka, bezpečné zacházení s chemickými látkami, výstražné symboly), výtvarná výchova (estetické prostředí, lidské vztahy), svět práce (volba povolání, práce ve skupině, osvojení základních pracovních dovedností, kladný vztah k životnímu prostředí), tělesná výchova (využití volného času, mezilidské vztahy, seberealizace, sebepoznávání).

6. Spolupráce s rodiči

Problémy spojené s návykovými látkami, šikanou a dalšími rizikovými formami chování je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Pro zajištění efektivity programu je důležitá informovanost rodičů žáků. Ti jsou informováni o situaci na škole i o možnostech případné pomoci průběžně na webových stránkách školy a třídních schůzkách. Rodičům je umožněna konzultace s výchovným poradcem a školním metodikem prevence, nově se sociálním pedagogem. Nemalou úlohu také sehrává prezentace dovedností žáků a samotné zapojení rodičů do aktivit školy. Prostřednictvím „Dne otevřených dveří“ nebo jiných akcí mají rodiče možnost prohlédnout si prostředí celé školy a nahlédnout i do její činnosti.

7. Vyzvedávání žáků v průběhu vyučování

Po ukončení vyučování opouští žáci školu a odchází domů, do jídelny nebo do družiny. Žáky 1. stupně odvádí do jídelny nebo do družiny pedagogický pracovník.

Zákonní zástupci jsou informováni o rozvrhu hodin prostřednictvím elektronické žákovské knížky. O případných změnách (dlouhodobých, krátkodobých nebo jednorázových) jsou zákonní zástupci informováni rovněž skrz elektronickou žákovskou knížku nebo skrz tzv. organizační opatření (dokument s informacemi, který vrací zákonní zástupci podepsaný škole).

V případě, že je nutné, aby žák opustil školu v průběhu vyučování, postupuje se takto:

- Pokud žák odejde ze školy sám, je nezbytné, aby zákonný zástupce napsal předem omluvenku do elektronické žákovské knížky, kde je nezaměnitelně specifikováno, kdy a proč odejde žák ze školy dříve.
- Pokud žák odchází ze školy v doprovodu jiné osoby, tedy bez omluvenky, která není zapsána dříve, musí být dospělou osobou, která vyzvedává žáka, zákonný zástupce nebo osoba, kterou zákonný zástupce uvedl jako osobu, která může žáka vyzvedávat. Tato informace musí mít písemné provedení a uchovává se v kartě daného žáka. V každém případě musí být v elektronické žákovské knížce žák omluven do tří dnů po návratu do školy.
- Nelze akceptovat telefonickou omluvu nebo telefonické pověření k vyzvednutí žáka.

Každá osoba, která vstupuje do školy, se hlásí na sekretariát školy zazvoněním na zvonek u hlavního vchodu. Každou osobu si u hlavního vchodu vyzvedává zaměstnanec, za kterým návštěva přichází nebo osoba, která je vedením školy pověřená k vyzvedávání cizích osob.

Je nutné, aby se každá návštěva, která směřuje k žákovi nebo k pedagogickému pracovníkovi ohlásila předem. Nenahlášená návštěva narušuje výchovně-vzdělávací proces. Při nenahlášení návštěvy je možné, že návštěva bude muset počkat na ukončení nebo přerušení výuky.

8. Zapojení pedagogických pracovníků do MPP

Všichni pedagogičtí pracovníci školy jsou zapojeni do MPP v rámci výuky, třídní učitelé pracují s třídním kolektivem, sledují potřeby žáků, věnují pozornost žákům problémovým, se zdravotními a sociálními riziky, spolupracují s rodiči, výchovným poradcem, školním metodikem prevence, důsledně postihují šikanu, vandalismus a ostatní formy rizikového chování, sledují docházku žáků (prevence záškoláctví), vyučující zajišťují volnočasové aktivity pro žáky, kroužky, kulturní, sportovní a veřejně prospěšné akce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v rámci aktuální nabídky seminářů DVPP. Poznatky ze seminářů jsou dále využívány individuálně ve výuce a ostatních aktivitách. Školní metodik prevence spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli, ostatními pedagogy, rodiči a s institucemi, zúčastňuje se školení metodiků prevence.

9. Spolupráce s jinými organizacemi

- Poradna pro primární prevenci Ostrava
- Slezská diakonie
- Městský dům kultury
- Městská policie Karviná
- Hasičský záchranný sbor okresu Karviná
- Úřad práce
- PPP Karviná
- Odbor sociálně právní ochrany dětí MMK
- Středisko výchovné péče
- Policie ČR
- Lékaři

10. Plán aktivit pro školní rok 2024/2025

Besedy a přednášky pro žáky realizujeme (již několik let) ve spolupráci s Městskou policií Karviná (první stupeň), s Policií ČR (druhý stupeň). V letošním školním roce budou besedy a přednášky realizovány ve druhém pololetí. Na jaře 2025 proběhne program Poradny pro primární prevenci v Ostravě na téma - Nebezpečí šikany, Nebezpečí kyberšikany, Mediální gramotnost, Drogy v dospívání a Moderní virtuální závislosti pro žáky naší školy.

11. Volnočasové aktivity

Žáci mají možnost zapojit se do řady kroužků, které ve škole vedou zkušení pedagogové.

12. Plán práce školního metodika prevence

1. Navrhnout a ve spolupráci s preventivním týmem vytvořit MPP pro školní rok 2024/2025 – srpen 2024
2. Seznámit nové žáky a připomenout stávajícím žákům možnost obracet se na školního metodika prevence v případě problémů souvisejících s rizikovými formami chování – září 2024
3. Zpracovat plán akcí zaměřených na prevenci rizikových forem chování - září 2024
4. Projednat s pedagogickými pracovníky aktivity školy zaměřené na prevenci šikany, záškoláctví, vandalismu, sexuálního zneužívání a jiných rizikových forem chování – září 2024
5. Informovat rodiče o poradenské službě v oblasti prevence rizikových forem chování, o volnočasových aktivitách školy – září 2024
6. Zúčastnit se vzdělávacího programu pro pedagogy v oblasti prevence rizikových forem chování
7. Realizovat dotazníkové šetření ve všech třídách školy mapující výskyt rizikových forem chování na škole
8. Vyhodnotit dotazníkové šetření a informovat pedagogické pracovníky i rodiče
9. Koordinovat realizaci MPP – průběžně po celý školní rok
10. Zajistit preventivní aktivity v rámci MPP – průběžně po celý školní rok
11. Sledovat, evidovat a podílet se na řešení problémů souvisejících s rizikovými formami chování – průběžně po celý školní rok
12. Vést písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence – průběžně po celý školní rok
13. Shromažďovat všechny dostupné informace, materiály se vztahem k problematice rizikových forem chování, dle potřeby je nabízet pedagogům školy, žákům, rodičům – průběžně po celý školní rok
14. Získávat nové odborné informace a zkušenosti

13. Závěr

Žáci na základní škole patří k nejohroženější skupině, proto je v této době důležité zahájit prevenci rizikových forem chování, poskytnout žákům co nejvíce informací, je třeba naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit. Je také nezbytně nutné vytvářet podmínky pro příznivé klima a

zdravý pracovní režim žáků a učitelů. V letošním školním roce bychom chtěli navázat na další úspěšnou práci v oblasti aktivit školy, chceme pokračovat v práci s dětmi v oblasti prevence a zaměřit se především na předcházení nebezpečí šikany a záškoláctví.

V Karviné dne 30. 8. 2024

.....
Mgr. Pavla Jáňová
metodik prevence

.....
Mgr. Michael Klos
ředitel školy